

DÍNAMÍT WALL STREET

GILLETTE FROM WALL STREET · 14

Wall Street-sagan

Ég var aldrei hræddur við sprengiefni. Bara við fólk.

Dínamít er að minnsta kosti heiðarlegt. Þú kveikir í kveikiþræðinum. Þú veist að eitthvað er í þann mund að hverfa.

Fólk er öðruvísi. Það brosir. Það tekur í hendurnar á þér. Það klappar. Það óskar þér til hamingju.

Og eyðir svo tuttugu árum í að byggja hljóðlega jarðsprengjusvæði undir fótunum á þér.

Það undarlega er að enginn kennir manni þetta þegar maður er ungur.

Þeir kenna dugnað. Aga. Þolinmæði. Fórnfýsi. Heilagar dyggðir virðulegrar siðmenningar.

En enginn varar mann við því að heiminum er haldið uppi af túlkunum frekar en staðreyndum.

Maður nær árangri. Tíu manns kalla hann snilling.

Sami maður tapar öllu. Sömu tíu manns uppgötva að hann hafi alltaf verið svikahrappur.

Ekkert breyttist nema vindáttin.

Ég lærði mjög seint að orðspor er leigt. Persónuleiki er í eigu manns.

Hið fyrra getur horfið fyrir morgunmat. Hið síðara lifir af gjaldþrot.

Flestir eyða allri tilveru sinni í að verja það sem hægt er að taka og vanrækja það sem ekki er hægt að taka.

Einstakt viðskiptalíkan ef maður selur blekkingar.

Einn morguninn vaknarðu. Ekki andlega. Ekki heimspekilega. Líkamlega.

Þú burstar tennurnar. Hellir upp á kaffi. Lítur út. Og skyndilega hrynur allt hugræna byggingarlagið.

Ekki af því að þú hafir uppgötvað nýjan sannleika. Af því að þú ert hættur að trúa gömlu lygunum.

Stjórnámálamennirnir eru enn til staðar. Sérfræðingarnir eru enn til staðar. Stofnanirnar eru enn til staðar. Spámennirnir eru enn til staðar.

Milljarðamæringarnir eru enn til staðar. Sjónvarpið er enn til staðar. Netið er enn til staðar. Markaðurinn er enn til staðar.

Allt er enn til staðar. Nema samþykki þitt fyrir því að taka þátt í ofskynjuninni.

Þá byrja vandræðin.

Því samfélagið fyrirgefur allt. Mistök. Skuldir. Skilnað. Brjálæði. Jafnvel glæpi.

En eitt fyrirgefur það aldrei auðveldlega: manneskju sem hættir að þurfa leyfi.

Um leið og þú hættir að biðja um viðurkenningu missa heilu atvinnugreinarnar viðskiptavin.

Um leið og þú hættir að biðja um samþykki missa heilu valdastigarnir tilgang sinn.

Um leið og þú hættir að biðja um sjálfsmynd missa heilu ættbálkarnir nýliða.

Þá verður fólk taugaóstyrkt. Mjög taugaóstyrkt. Því frelsi er smitandi. Miklu meira smitandi en ótti.

Hræddur maður skapar annan hræddan mann. Frjáls maður skapar óvissu.

Enginn veit hvað frjáls maður gerir næst. Ekki einu sinni frjálsi maðurinn. Allra síst hann.

Þess vegna kýs hver siðmenning í laumi fyrirsjáanlegt fólk.

Fyrirsjáanlega neytendur. Fyrirsjáanlega kjósendur. Fyrirsjáanlega stjórnendur. Fyrirsjáanlega uppreisnarmenn. Fyrirsjáanlega byltingarmenn.

Fyrirsjáanleg bylting er öruggasta fjárfesting sem fundin hefur verið upp.

Raunverulegt dínamít er annað. Það er hugsun. Ein einasta hugsun.

Hugsun sem kemst inn í hugann og neitar að fara. Hugsun sem spyr óásættanlegrar spurningar.

Hugsun sem gerir öll fyrri svör tortryggileg.

Og þegar sú hugsun er komin verður ekki aftur snúið.

Byggingin stendur kannski enn. Húsgögnin eru kannski ósnert. Skjölin liggja kannski enn snyrtilega í möppunum sínum.

En grunnurinn er horfinn. Sprengingin hafði þegar orðið.
Hljóðlaust. Innra með þér.

Og það skelfilegasta? Enginn heyrði hana nema þú.

Ferdinando Frega
BLADEFREGA
DÍNAMÍT